

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญเพราะเป็นภาษากลางที่สามารถใช้สื่อความหมายได้ทั่วโลก ภาษาอังกฤษยังนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สำหรับประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ และได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เมื่อภาษาอังกฤษทวีความสำคัญมากขึ้น จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษคือให้ผู้เรียนมีการสื่อสาร สามารถใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาและสื่อความรู้ ข้อมูล หรือความบันเทิงได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นคว้าและสืบค้นที่สำคัญ นอกจากนั้นยังต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งหมายถึงสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง มีเทคนิคในการเรียนและจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555, หน้า 1-2) ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ออกเป็น 4 สาระ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก โดยสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ มุ่งสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 221-222)

โรงเรียนเชิงชุมราชภัฏรณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาวิชาภาษาอังกฤษจะพบปัญหาส่วนใหญ่ด้านการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนไม่สามารถฟัง-พูดสำหรับสื่อสารในชีวิตประจำวัน หรือแม้แต่ใน ชั้นเรียนได้อย่างคล่องแคล่ว แม้ว่าจะได้รับการพัฒนาทางภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แต่นักเรียนยังขาดทักษะและความมั่นใจในการใช้ ภาษาอังกฤษ จึงทำให้นักเรียนกลัวที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับผู้อื่น และเจตคติ ทางด้านลบที่ส่งผลให้นักเรียนไม่อยากเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากสาเหตุและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาวิธีพัฒนา ความสามารถในการฟัง-พูด ให้สามารถใช้ในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว โดยมุ่งเน้นการ เสริมสร้างเจตคติ และความมั่นใจในตนเองให้มากยิ่งขึ้นด้วย ดังนั้นจึงได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการ ที่สามารถทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมและยัง สามารถทำให้นักเรียนสนใจในการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ชุดการสอนทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไข การกระทำ เป็นวิธีการที่เป็นระบบ ทั้งยังเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้ ด้วยตนเองและมีความสนใจ อยากที่จะเรียนจากการได้รับการเสริมแรง ซึ่งผู้วิจัยคาดว่า ชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะสามารถพัฒนา ความสามารถในการฟัง-พูด เจตคติ และความมั่นใจในตนเองได้ยิ่งขึ้น

โดย Activity-Based Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาการจัดการ เรียนการสอนที่มุ่งเน้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และบทบาทในการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากหลากหลายกิจกรรม อาทิเช่น เกม (Game) บทบาทสมมติ (Role-Play) การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) การสอนโดยสถานการณ์จำลอง (Simulation) และการใช้กลุ่มย่อย (Small Group) เป็นต้น โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนด้วย กิจกรรมเป็นฐาน ประกอบด้วย ขั้นนำ ที่เป็นการเริ่มบทเรียนที่น่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้น ผู้เรียน และสร้างความพร้อมก่อนรับเนื้อหาความรู้ใหม่ รวมถึงมีการให้คำแนะนำ บอกกติกา คำสั่ง และการมอบหมายงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและดำเนินกิจกรรมไปได้

อย่างราบรื่น ชั้นกิจกรรมที่เป็นการลงมือดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ที่ได้เตรียมไว้ ชั้นอภิปราย ซึ่งสามารถอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น ความรู้สึก และการเรียนรู้ในวิธีต่าง ๆ และชั้นสรุปผลและนำไปใช้ ที่เกิดการประมวลผลข้อมูลจากชั้นต่าง ๆ นำมาสรุปสิ่งที่เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย และมีการกระตุ้นให้นักเรียนนำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติและใช้จริงในชีวิตประจำวัน

นอกจากนั้นการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P ซึ่งเป็นการประยุกต์มาจากวิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งวิธีการสอนนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสาร อันได้แก่การใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับสภาพสังคม (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537, หน้า 36-41) ซึ่งมีลำดับของกระบวนการสอนที่มีความชัดเจน และเป็นขั้นตอนที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยมีขั้นตอน ที่ 1 สำหรับกระตุ้น ทบทวน และปูพื้นฐานความรู้ (Warm up) โดยครูจะต้องทำการกระตุ้น ทบทวน รวมถึงปูพื้นฐานความรู้ของนักเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดใจของนักเรียน โดยควรเริ่มจากความรู้ที่นักเรียนคุ้นเคยหรือมีความรู้มาก่อน หรือเริ่มต้นจากสิ่งที่ย่างไปหาสิ่งที่ยาก ขั้นตอนที่ 2 เพื่อนำเสนอเนื้อหาสาระ (Presentation) เป็นการนำเสนอเนื้อหาใหม่ ซึ่งครูจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลทางภาษาแก่นักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนรับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบภาษา การออกเสียงคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ ขั้นตอนที่ 3 สำหรับฝึกฝนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Practice) ซึ่งครูจะเป็นผู้นำในการฝึกฝนที่จะเน้นให้นักเรียนจดจำรูปแบบ ความถูกต้องของภาษา และทำความเข้าใจความหมาย รวมถึงวิธีการใช้ โดยทำการฝึกในกลุ่มใหญ่ก่อนเพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา และเปลี่ยนเป็นกลุ่มย่อย ฝึกเป็นคู่ แล้วจึงให้นักเรียนได้ฝึกเดี่ยว แม้ว่ากิจกรรมในขั้นตอนนี้จะต้องใช้เวลา แต่นักเรียนก็จะได้ปฏิบัติจริง โดยครูมีหน้าที่เพียงกำกับดูแลให้การฝึกฝนดำเนินการไปอย่างมีความหมาย และเกิดความสนุกสนาน ขั้นตอนที่ 4 ที่จะต้องมีการนำไปใช้หรือการบูรณาการความรู้ (Production) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตัวเอง และครูเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์ ชี้แนะ และช่วยเหลือเท่านั้น ซึ่งอาจทำเป็นแบบฝึกหัด การร้องเพลง หรือการละเล่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่ได้เรียนมา โดยอาจทำ

เป็นการบ้านหรือการสร้างสรรค์ผลงานใหม่จากความคิดของนักเรียนก็ได้ และขั้นตอนที่ 5 สำหรับสรุปความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้ (Wrap up) คือการสรุปองค์ความรู้ที่นักเรียนได้รับจากกระบวนการในการจัดเรียนรู้

รวมทั้งทฤษฎีการวางเงื่อนไขของการกระทำของสกินเนอร์ที่มีการตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ซึ่งจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในรูปแบบของพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ถ้าต้องการฝึกให้ผู้เรียนเป็นบุคคลประเภทสร้างสรรค์ก็จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าบุคคลประเภทดังกล่าว สามารถทำอะไรได้บ้าง ถ้าผู้สอนไม่สามารถตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมได้ ผู้สอนก็ไม่อาจบอกได้ว่าผู้เรียนประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังหรือไม่ และที่สำคัญก็คือผู้สอนไม่อาจให้การเสริมแรงได้อย่างเหมาะสม โดยใช้การเสริมแรงที่เป็นการกระตุ้นที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งมากยิ่งขึ้น โดยใช้การเสริมที่หลากหลาย เช่น การยกย่อง การชมเชย และการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร คือ การสะสมไม้ไอศกรีม ซึ่งโดยปกติจะมีการใช้การเสริมแรงทางบวกเพื่อปรับเจตคติและเสริมสร้างความมั่นใจในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียน เพราะเมื่อนักเรียนได้รับสิ่งเร้าที่พึงพอใจ และการได้รับการเสริมแรงทางบวกจะส่งผลให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมีความคงอยู่นานยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับ Activity-Based Learning พบว่างานวิจัยของ รัชนิกร ทัพชัย (2552, หน้า 65-66) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน กรณีศึกษาการแก้ปัญหาความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า ผลการทำแบบประเมิน Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ก่อนทำกิจกรรม นักเรียนได้คะแนนที่ค่าเฉลี่ย 16.20 และหลังจากทำกิจกรรมเสร็จสิ้น ได้ทำแบบประเมิน SDQ อีกครั้ง นักเรียนได้คะแนนมีค่าเฉลี่ย 12.20 และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลแล้ว ถ้าได้คะแนนไม่เกิน 15 ถือว่ามีพฤติกรรมปกติ สรุปได้ว่าระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงชั้นที่ 2 ได้ และจากงานวิจัยของ กรรณิกา ทองพันธ์ (2558, หน้า 33-34) ซึ่งศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมออนไลน์เป็นฐานตามรูปแบบ R2D2 บูรณาการกับการสร้างแผนที่ความรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามสมรรถนะครู พบว่า ระบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.77/81.32 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนด้วยระบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึงความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับ “มากที่สุด” รวมถึงการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านของภาษาเพื่อการสื่อสารได้ โดยงานวิจัยของ ฤชงค์ มัชฌิโม (2559, หน้า 56-57) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการสะกดคำประกอบกับการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 93.56/76.88 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร้อยละ 93.56 และผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการสะกดคำภาษาอังกฤษร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P โดยรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด นอกจากนี้ยังมีการเสริมแรงจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำที่จะทำให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ออกมา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจนำรูปแบบการสอนโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ นำมาจัดทำเป็นชุดการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด เจตคติ และความมั่นใจในตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีบทบาทในการเรียนรู้ รวมถึงได้รับการเรียนรู้ทางภาษาแบบเป็นขั้นตอน ซึ่งใช้ขั้นตอนทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกระตุ้น ทบทวน และปูพื้นฐานความรู้ (Warm up) ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอเนื้อหาสาระ (Presentation) ขั้นตอนที่ 3 การฝึกฝนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Practice) ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้หรือการบูรณาการความรู้ (Production) และขั้นตอนที่ 5 การสรุปความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้ (Wrap up) ประกอบกับการเสริมแรงจากการวางเงื่อนไขการกระทำที่จะส่งผลโดยตรงต่อการเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด
2. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
3. เจตคติของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. ความมั่นใจในตนเองของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำสูง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เจตคติ และความมั่นใจในตนเองของนักเรียน ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) หลังได้รับการเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้มีประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานของดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป และมีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (C.V.) ไม่เกินร้อยละ 15

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในตนเองของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เจตคติ และความมั่นใจในตนเองกับระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) ของนักเรียน หลังได้รับการเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานของดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป และมีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (C.V.) ไม่เกินร้อยละ 15

2. ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน

3. เจตคติของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน

4. ความมั่นใจในตนเองของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน

5. นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการเรียนด้วยชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เจตคติ และความมั่นใจในตนเองแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานของดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป และมีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (C.V.) ไม่เกินร้อยละ 15

2. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ หลังได้รับการเรียนด้วยชุดการสอนการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ

3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น หลังได้รับการสอนด้วยชุดการสอนการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ

4. นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง ส่งผลให้นักเรียนกล้าพูดและสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น หลังได้รับการสอนด้วยชุดการสอนการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ

5. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอน และผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศและกลุ่มสาระอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวนห้องเรียน 7 ห้อง มีจำนวนนักเรียน 300 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 โรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบแบ่งกลุ่ม (Custer Random Sampling) ซึ่งมีการจัดกลุ่มคละกันตามความสามารถทางอารมณ์ 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

2.1.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ การสอนด้วยชุดฝึกการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ

2.1.2 ตัวแปรจัดประเภท คือ ความฉลาดทางอารมณ์ โดยการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ ซึ่งได้มาจากการทำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12 – 17 ปี ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด เจตคติ และความมั่นใจในตนเองที่มีความฉลาดทางอารมณ์ในระดับต่าง ๆ มีผลการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันอย่างไร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

2.2.2 เจตคติ

2.2.3 ความมั่นใจในตนเอง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้

แกนกลาง ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยจัดทำเป็นชุดการสอน
ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎี
การวางเงื่อนไขการกระทำ จำนวน 9 ชุด

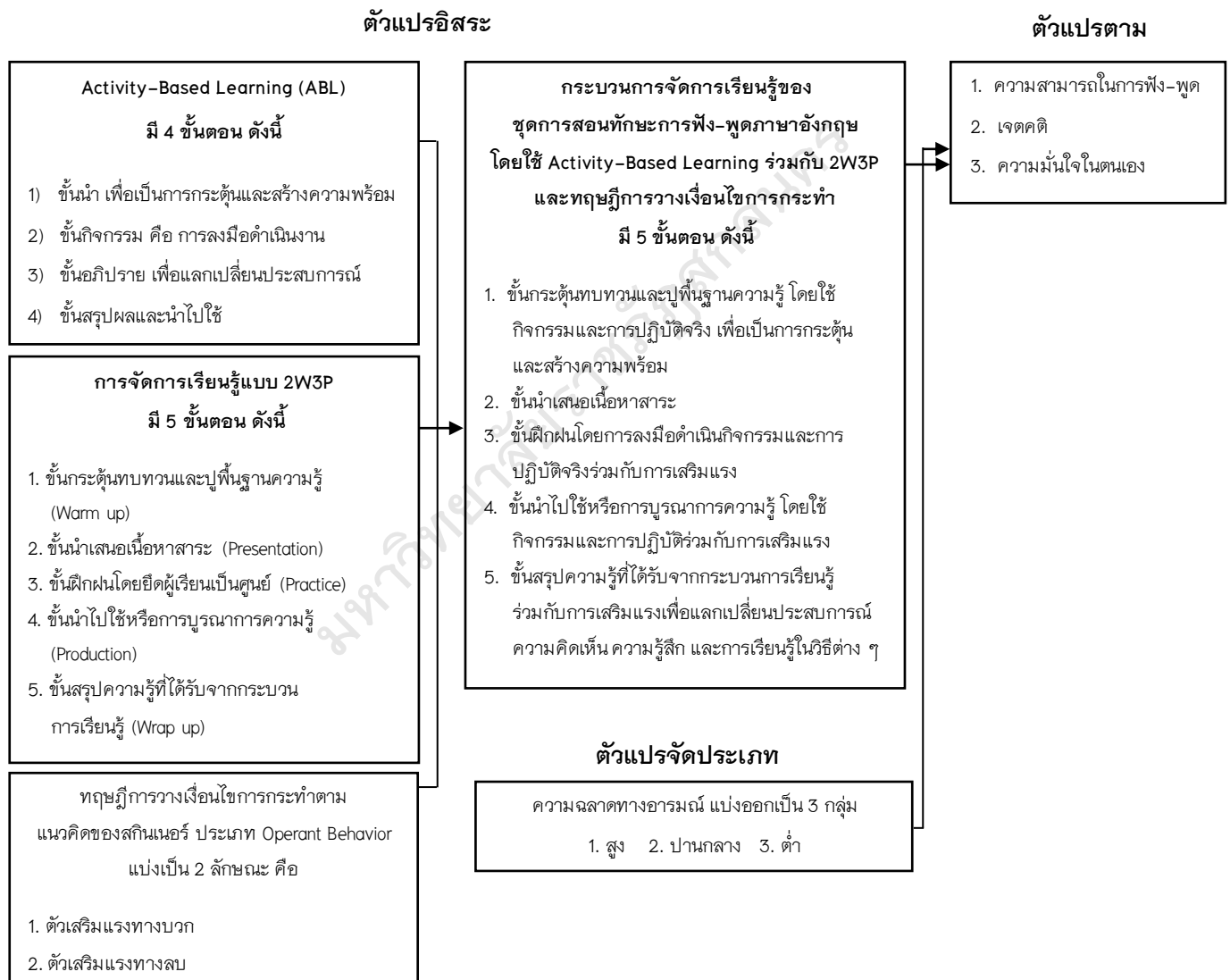
4. ระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้เวลาในการวิจัย 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ
3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 26 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง-พูด เจตคติ และความมั่นใจในตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ชุดการสอน หมายถึง ชุดของสื่อที่มีความหลากหลายซึ่งนำมาจัดไว้รวมกัน โดยได้จากกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์ของเรื่องที่จะสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนและกระบวนการสอนของครูให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบของชุดการสอนอยู่ 4 ส่วน คือ คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ และเครื่องมือวัดและประเมินผล

2. Activity-Based Learning หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และบทบาทในการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นนำ คือ การเริ่มบทเรียนให้น่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เรียน และสร้างความพร้อมก่อนรับเนื้อหาความรู้ใหม่ รวมถึงมีการให้คำแนะนำ บอกกติกา คำสั่ง และการมอบหมายงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างราบรื่น

2) ขั้นกิจกรรม คือ การลงมือดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายที่ได้เตรียมไว้

3) ขั้นอภิปราย คือ การอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น ความรู้สึก และการเรียนรู้ในวิธีต่างๆ

4) ขั้นสรุปผลและนำไปใช้ คือ การประมวลผลข้อมูลจากขั้นต่างๆ นำมาสรุปสิ่งที่เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย และมีการกระตุ้นให้นักเรียนนำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติและใช้จริงในชีวิตประจำวัน

3. 2W3P หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีขั้นตอนทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การกระตุ้น ทบทวน และปูพื้นฐานความรู้ (Warm up) โดยครูจะต้องทำการกระตุ้น ทบทวน รวมถึงปูพื้นฐานความรู้ของนักเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป นอกจากนั้นยังเป็นการเปิดใจของนักเรียน โดยควรเริ่มจากความรู้ที่นักเรียนคุ้นเคยหรือมีความรู้มาก่อน หรือเริ่มต้นจากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอเนื้อหาสาระ (Presentation) เป็นการนำเสนอเนื้อหาใหม่ ซึ่งครูจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลทางภาษาแก่นักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนรับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบภาษา การออกเสียงคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์

ขั้นตอนที่ 3 การฝึกฝนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Practice) ซึ่งครูจะเป็นผู้นำในการฝึกฝนที่จะเน้นให้นักเรียนจดจำรูปแบบ ความถูกต้องของภาษา และทำความเข้าใจความหมาย รวมถึงวิธีการใช้ โดยทำการฝึกในกลุ่มใหญ่ก่อนเพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา และเปลี่ยนเป็นกลุ่มย่อย ฝึกเป็นคู่ แล้วจึงให้นักเรียนได้ฝึกเดี่ยว แม้ว่ากิจกรรมในขั้นตอนนี้จะต้องใช้เวลา แต่นักเรียนก็ได้ปฏิบัติจริง โดยครูมีหน้าที่เพียงกำกับดูแลให้การฝึกฝนดำเนินการไปอย่างมีความหมายและเกิดความสนุกสนาน

ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้หรือการบูรณาการความรู้ (Production) เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตัวเอง และครูเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์ ชี้แนะ และช่วยเหลือเท่านั้น ซึ่งอาจทำเป็นแบบฝึกหัด การร้องเพลง หรือการละเล่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่ได้เรียนมา โดยอาจทำเป็นการบ้านหรือการสร้างสรรค์ผลงานใหม่จากความคิดของนักเรียนก็ได้

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้ (Wrap up) คือ การสรุปองค์ความรู้ที่นักเรียนได้รับจากกระบวนการในการจัดเรียนรู้

4. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ หมายถึง การกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้การเสริมแรงเข้ามาเป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้นเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยจะส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการฟัง-พูด เจตคติ และความมั่นใจในตนเอง ซึ่งหมายถึงการได้รับการกระตุ้นที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งมากยิ่งขึ้น โดยใช้การเสริมที่หลากหลาย เช่น การยกย่อง การชมเชย และการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร คือ การสะสมไม้ไอศกรีม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก ซึ่งหมายถึง การกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าที่พึงพอใจ และการเสริมแรงทางลบ คือ การกำจัดสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจออกไป โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การเสริมแรงทางบวกเพื่อปรับเจตคติและเสริมสร้างความมั่นใจในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียน เพราะเมื่อนักเรียนได้รับสิ่งเร้าที่พึงพอใจ และการได้รับการเสริมแรงทางบวกจะส่งผลให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมี

ความคงอยู่นานยิ่งขึ้น

5. ชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษโดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ หมายถึง นวัตกรรมการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ เจตคติ และความมั่นใจในตนเอง โดยใช้ Activity-Based Learning ที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และบทบาทในการเรียนรู้ และ 2W3P ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ รวมทั้งมีการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้การเสริมแรงเข้ามาเป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้นเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์จากทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ จึงทำให้เกิดเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นกระตุ้นทบทวนและปูพื้นฐานความรู้ โดยใช้กิจกรรมและการปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างความพร้อม 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหาสาระ 3) ขั้นฝึกฝนโดยการลงมือดำเนินกิจกรรมและการ ปฏิบัติจริงร่วมกับการเสริมแรง 4) ขั้นนำไปใช้หรือการบูรณาการความรู้ โดยใช้กิจกรรมและการปฏิบัติร่วมกับการเสริมแรง และ 5) ขั้นสรุปความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับการเสริมแรงเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น ความรู้สึก และการเรียนรู้ในวิธีต่าง ๆ โดยชุดการสอนมีจำนวน 9 ชุด โดยแต่ละชุดประกอบด้วย คำแนะนำการใช้งาน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อหรือใบงาน และเครื่องมือวัดและประเมินผล ซึ่งนำมาจัดไว้รวมกันโดยได้จากกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และวัตถุประสงค์ของเรื่องที่จะสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6. ความสามารถในการฟัง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการรับข่าวสาร เพื่อทำความเข้าใจความหมายและสามารถตอบสนองได้จากสิ่งที่ได้ยินตามวัตถุประสงค์ของผู้พูด จุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟัง มีจุดประสงค์คือการศึกษาให้ผู้เรียนฟังแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ จับใจความสำคัญได้ พูดย่อความเห็นได้ สิ่งที่ฟังได้ สรุปความหมายได้ เพื่อหาข้อมูลเฉพาะ และเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก

7. ความสามารถในการพูด หมายถึง การใช้ภาษาในการสื่อสารกับบุคคลอื่น เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามความหมายและความต้องการ รวมถึงเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง ซึ่งผู้พูดมีการฝึกฝนอย่าง

สม่ำเสมอเพื่อให้สามารถมีทักษะทางภาษา สามารถออกเสียง ใช้สำเนียง สำนวนและถ้อยคำ ได้ถูกต้อง ซึ่งการประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษใช้การประเมินที่หลากหลาย อาทิเช่น การบรรยาย การสนทนาโต้ตอบ การสัมภาษณ์ การพูดคุยในหัวข้อที่กำหนด และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยจะมีการสังเกตและบันทึกโดยผู้สอนหลังการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง เพื่อให้เห็นการพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างชัดเจน

8. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มิต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งในทางบวกและทางลบ ได้แก่ ชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Activity-Based Learning ร่วมกับ 2W3P และ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

9. ความมั่นใจในตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดที่ดี มีจิตใจที่มั่นคงทำให้กล้าเผชิญความจริง กล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีความภาคภูมิใจกับการกระทำของตนเอง สามารถเป็นตัวของตัวเอง รวมถึงมีความเป็นผู้นำ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ซึ่งผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองจะมีลักษณะเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ ในทางที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ สามารถทำในสิ่งที่ตนเองต้องการและรับผิดชอบงานของตนเองได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมถึงเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดความมั่นใจในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 25 ข้อ

10. ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่แสดงออกอย่างมีความคิดสร้างสรรค์จากการควบคุมอารมณ์ของตนเอง และสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีสติ และบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ไว้ 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข โดยผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะรู้จักอารมณ์ของตัวเอง และสามารถควบคุม แยกแยะ และแสดงออกตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ยังสามารถปฏิบัติตนในสังคมได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์

และมีความทัศนคติเชิงบวก ส่วนผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำจะไม่สามารถควบคุมอารมณ์
ความรู้สึก ความคิด และการแสดงออกของตนเองได้ มักมีความขัดแย้งและสับสนในความคิด
ซึ่งผู้วิจัยนำความฉลาดทางอารมณ์มาวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักเรียนที่
ความฉลาดทางอารมณ์ที่ต่างต่างกัน คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ว่าส่งผลต่อการพัฒนา
ความสามารถในการฟัง-พูด เจตคติ และความมั่นใจในตนเองหรือไม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร